

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ МУРЗИХА АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
МУРЗИХА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

Иске Мурзиха авылы

Кара

№ 100 А

«29» декабрь ае , 2023 ел

**Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл
жирлеге Советының 05.11.2019 елгы 168 номерлы карарына үзгәрешләр керту
турында «2019-2035 елларга» Мурзиха авыл жирлеге " муниципаль берәмлеге
территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү
программасын раслау турында.**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
турында "2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон," Татарстан
Республикасында жирле үзидарә турында "2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы
Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль
районының "авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы, Алабуга муниципаль
районының Мурзиха авыл жирлеге Советы

Карар кабул итте:

1. 2019-2035 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы
Мурзиха авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү
программасын 1 нче кушымта нигезендә яңа кушымта редакциясендә расларга.

2. Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.и. Садыкова)
агымдагы финанслау хисабына 2019-2035 елларга Татарстан Республикасы Алабуга
муниципаль районы Мурзиха авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын
комплекслы үстерү программасы чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен күздә
тотарга тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырылырга тиеш.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Рәисе

И. Р. Гаделшин

Мурзиха авыл җирлеге Советы
караы белән расланган ЕМР РТ
29.12.2023 ел № 100 А

**МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ
ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ
ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАСЫ МУРЗИХА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ**

2023

ТОГУ

Тоту	3
Паспорт.....	4

ПАСПОРТ

МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАСЫ МУРЗИХА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ

Исем Программалар	«2019-2035 елларга» Мурзиха авыл жирлеге " муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын раслау турында.
Программаны эшләү өчен нигез Программалар	- РФ Шәһәр төзелеше кодексының 2004 елның 29 декабрэндәге 190-ФЗ номерлы;2003 елның 06 октябрэндәге 131 - ФЗ номерлы Федераль закон"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»;- «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында»2007 елның 8 ноябрэндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон;- «Транспорт куркынычсызлыгы турында»2007 елның 9 февралендәге 16-ФЗ номерлы Федераль закон;- «торак пунктларның, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында»Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 25 декабрэндәге 1440 номерлы карары; Муниципаль берәмлекнең генераль планы Мурзиха авыл жирлеге.
Программаның заказчылары	«ТР ССР Мурзиха авыл жирлеге башкарма комитеты» МКУ, 423632, Татарстан Республикасы, Алабуга районы, Иске Мурзиха авылы, Мәктәп урамы, 1 йорт
Программаны Эшләүче	
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максаты-Мурзиха авыл жирлегенең заманча һәм нәтижәле транспорт инфраструктурасын үстерү, муниципаль берәмлек халкы өчен транспорт комплексының

	хэрэгэт иминлеге дэрэжэсен, аңа ирешү мөмкинлеген һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын арттыру. Бу максатларга ирешү өчен төп бурычларны хәл итү кирәк: гумуми файдаланудагы автомобиль юлларын үстерү һәм камилләштерү буенча чаралар оештыру; - юл хәрәкәте шартларын яхшырту буенча чаралар оештыру; - юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру буенча чаралар оештыру; жәяүлеләр инфраструктурасын үстерү.
Транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләр (Индикаторлары)	- норматив таләпләрне канәгатьләндерүче тукталыш пунктларының өлеше; мәдәният һәм мәгариф объектларында вакытлыча парковкалар белән тәэмин ителеш дәрәжәсенә туры килү; гумуми файдаланудагы юлларның озынлыгы, км.
4. Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 20182035 еллар. Программаны гамәлгә ашыру этапларга бүлүнә күздә тотмый.
Транспорт инфраструктурасы объектларын (чаралар төркемнәрен, подпрограммаларны, инвестицион проектларны)проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча планлаштырылган чараларның (инвестицион проектларның) зурайтылган тасвирламасы	Өлеге программада тасвирланган чаралар транспорт чараларын кулланучыларның, жәяүлеләрнең уңайлылыгын һәм куркынычсызлыгын арттыруга һәм Мурзиха авыл жирлегенә социаль-икътисади хәлен яхшыртуга юнәлдерелгән.
Программаны финанслау күләме һәм чыганакалары	2019-2035 елларда программа чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс чараларының гумуми күләме 12 794,0 мең сум тәшкил итәчәк, шулардан жирле бюджет акчалары – 48,0 мең сум, федераль бюджет акчалары – 1 170,0 мең сум, төбәк бюджеты акчалары – 11 576,0 мең сум.,

	2019 елда 1 833,0 мең сум., 2020 елда 1 833,0 мең сум., 2021 елда 1 833,0 мең сум., 2022 елда 1 833,0 мең сум., 2023 елда 1 833,0 мең сум., 2024-2035 елларда - 3 629,0 мең сум. Программаны финанслау өчен акча күләме фаразлау характерында һәм жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан ел саен коррекцияләнергә тиеш.

1. Муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасының гамәлдәге торышына Характеристика

1.1 Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау, Россия Федерациясе субъектының пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау

Татарстан Республикасы Россия Федерациясенең Европа өлешенең көнчыгышында, илнең көнчыгышын һәм көнбатышын, төньягын һәм көньягын тоташтыручы мөһим магистральләр киселешендә урнашкан, житәрлек ресурслар белән тәмин ителешкә ия (нефть, су, урман, Жир ресурслары).

Республиканың административ үзәге-Казан шәһәре Мәскәүдән көнчыгышка таба 797 км ераклыкта урнашкан.

Татарстан Республикасы Россия Федерациясенең 85 субъектының берсе булып тора һәм административ-сәяси һәм икътисади характердагы түбәндәге ареаллар составына керә:

Идел буе федераль округы;

Европа макроикътисад зонасы;

Идел буе икътисади районы.

Республиканың гомуми мәйданы 67,8 мең кв. км тәшкил итә. Территориянең максималь озынлыгы төньяктан көньякка 290 км һәм көнбатыштан көнчыгышка 460 км.

Республиканың төньякта Удмурт Республикасы һәм Киров өлкәсе, көнчыгышта – Башкортостан Республикасы, көньяк-көнчыгышта – Ырымбур өлкәсе, көньякта – Самар өлкәсе, көньяк-көнбатышта – Ульяновск өлкәсе, көнбатышта – Чуваш Республикасы, төньяк-көнбатышта – Марий Эл Республикасы белән чикләре бар. Татарстанның чит илләр белән чикләре юк.

Татарстан Республикасы Европа Россиясенең үзәк өлешендә урнашкан, аның территориясе буенча магистраль газүткәргечләр һәм нефть үткәргечләр системасы, федераль магистраль тимер юллар һәм автомобиль юллары, Россиянең Европа өлешендәге Каспий, Урта Диңгез һәм Балтыйк бассейннарына чыгучы бердәм су системасы, көнбатыштан көнчыгышка һәм

төнъяктан көньякка дөнъяның күп кенә континентларына йөк һәм пассажирлар агымнарын күчерүне тәмин итүче һава трассалары үтә, Россия Федерациясе төбәкләре һәм Татарстан Республикасы эчендә. Татарстан Республикасы транспорт системасы түбәндәге факторлар белән характерлана:

иң кыска трансконтиненталь тимер юл магистрален көнбатыш көнчыгыш юнәлешендә, шулай ук Идел бие эре сәнәгать шәһәрләрен Төнъяк – Көнбатыш Көнъяк юнәлешендә тоташтыручы тимер юл аша узу;

Россиянең төп европа елгалары Волга һәм Кама, шулай ук төнъяк – көнбатыш һәм көнъяк, шулай ук Төнъяк-Көнчыгыш, Урал бие сәнәгать төбәкләре белән су элементсен тәмин итүче Агыйдел һәм Вятка елгалары суднолар йөрү юллары булу һәм кушылу;

федераль эһәмияттәге автомобиль юлларының өч юнәлештә үтүе: «Көнбатыш – Көнчыгыш», «Көнбатыш – Көнъяк-Көнчыгыш» һәм «Төнъяк-Көнбатыш – Көнъяк», алар Россиянең көнбатыш Европа төбәкләрен һәм сәнәгать шәһәрләрен (Мәскәү, Смоленск, Владимир) аның Көнчыгыш Идел бие төбәкләре һәм шәһәрләре (Түбәнге Новгород, Чебоксар, Казан), Урал сәнәгать төбәкләре һәм шәһәрләре (Ижевск, Пермь, Екатеринбург), шулай ук төнъяк-көнбатыш төбәкләр һәм шәһәрләр (Санкт-Петербург, Новгород, Череповецк, Иваново) Көнъяк Идел бие өлкәләре һәм шәһәрләре (Ульяновск, Самара, Саратов, Волгоград, Әстерхан) һәм көнъяк-көнчыгыш сәнәгать төбәкләре һәм шәһәрләре (Уфа, Ырымбур, Чиләбе) белән;

барлык юнәлешләрдә һава трассалары узу, «Казан» һәм «Бегишево» халыкара аэропортлары булу, региональ Бөгелмә аэропорты».

Күрсәтелгән магистраль транспорт коммуникацияләре киселешләренең үзәге булып Казан транспорт узелы тора, ул тимер юл узелыннан тыш, Казан Елга портын, автомобиль федераль һәм республика юлларын, аэропортны һәм төзелә торган Свияжск төбәк-ара мультимодаль логистик үзәген үз эченә ала.

Татарстан Республикасының административ-территориаль бүленешләре:

2 шәһәр округы ("Казан шәһәре", «Яр Чаллы шәһәре»);

43 муниципаль район;

39 шәһәр торак пункты;

872 авыл жирлеге.

Алабуга районы Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында административ-территориаль берәмлек һәм муниципаль берәмлек булып тора. Административ үзәге-Алабуга шәһәре Казан шәһәреннән 215 км ераклыкта урнашкан. Районның мәйданы -1362,1 км². Төньякта һәм төньяк-көнчыгышта Алабуга районы Удмуртия Республикасы һәм Менделеевск муниципаль районы, көнчыгышта һәм көньяк-көнчыгышта – Тукай муниципаль районы, Яр Чаллы шәһәр округы, көньякта – Тукай һәм Түбән Кама районнары, көнбатышта – Татарстан Республикасының Мамадыш районы белән чиктәш. Алабуга районы Яр Чаллы агломерациясе составына керә.

Алабуга районы составына бер шәһәр торак пункты (Алабуга шәһәре) һәм 15 авыл торак пункты керә.:

Әлмәт авыл жирлеге;

Бехтерев авыл жирлеге;

Олы Елово авыл жирлеге;

Олы Качка авыл жирлеге;

Олы Шурняк авыл жирлеге;

Костенеево авыл жирлеге;

Лекарево авыл жирлеге;

Морт авыл жирлеге;

Мурзиха авыл жирлеге;

Поспелово авыл жирлеге;

Иске Куклюк авыл жирлеге;

Иске Юраш авыл жирлеге;

Танай авыл жирлеге;

Татар-Дюм-Дюм авыл жирлеге;

Яковлево авыл жирлеге.

«Мурзиха авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге (алга таба «Мурзиха авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге) «Алабуга муниципаль районы

«муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренң территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 22-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына ярашлы рәвештә оештырылган.

МО мурзихинское авыл җирлеге составына әлеге законга ярашлы рәвештә керә:

Яңа Мурзиха авылы (административ үзәге));

Иске Мурзиха авылы;

Токмашка авылы.

Торак пункт Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында, Алабуга муниципаль районының көнбатыш өлешендә урнашкан. Мурзиха авыл җирлеге төньякта Олы Еловка һәм Морт авыл җирлекләре, көнчыгышта Лекаревка авыл җирлеге, көньякта Костенеевка авыл җирлеге, көнбатышта Алабуга муниципаль районының Яковлевка авыл җирлеге белән чиктәш.

Мурзиха авыл җирлегенң гомуми мәйданы 5015,6 га тәшкит итә, шул исәптән яңа Мурзиха авылының мәйданы 78,9 га, иске Мурзиха авылы 70,3 га, Токмашка авылы 29,7 га (картографик материалга ярашлы).

1.2. Торак пунктның социаль-икътисади характеристикасы, торак пункт территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеге характеристикасы, транспорт өлкәсендәге эшчәнлекне кертәп, транспорт ихтыяжын бәяләү

Икътисади үсеш күрсәткечләренң берсе-халык саны. Халык санының үзгәрүе муниципаль берәмлектә (МО) яшәү дәрәжәсе, яшәү, эшчәнлек алып бару өчен территориянң жәлеп итүчәнлеге индикаторы булып хезмәт итә.

2019 елның 1 гыйнварына МО мурзихинское авыл җирлеге халкы саны 452 кеше яки Алабуга районы халкының 0,64% тәшкит итә.

Соңгы 5 елда муниципаль берәмлек халкының саны динамикасы Дәүләт статистикасы мәгълүматларына ярашлы рәвештә 1 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 1 «Мурзиха авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенң халык саны динамикасы

Ел	2019	2020	2021	2022	2023
Халык саны, кеше.	452	447	441	407	400

Соңғы елда МО мурзихинское авыл жирлеге даими халкының саны 5 кешегә артуы билгеләнгән, халык санының уңай динамикасы 1,12% тәшкил иткән.

Халыкның күп өлеше (46,2%) Иске Мурзиха авылында яши. Яңа Мурзиха авылында гомуми халыкның 45,4 проценты яши, Токмашка авылында 8,4 проценты.

Генераль планга ярашлы рәвештә, Мурзиха уртақ предприятиесенә халык тыгызлығы буенча бик түбән балл, табиғый үсеш буенча түбән балл, демографик йөкләнеш буенча югары балл һәм миграция үсеше буенча бик югары балл бирелә. Нәтижәдә, Мурзиха авыл жирлеге Түбән демографик потенциаллы торак пунктлар төркеменә кертелә.

2019 елның 1 гыйнварына «Мурзиха авыл жирлеге» МО паспортында халык саны һәм аның структурасы турында мәғлүмәткә ярашлы, эшләүче халыкның гомуми саны 184 кеше тәшкил итә, шул ук вакытта авыл хужалыгында 4 кеше (эшләүчеләрнең гомуми санының 2,17 проценты), бюджет өлкәсендә 25 кеше (13,58 процент), нефть сәнәгатендә 1 кеше (0,54 процент) башкаларда мәшгуль тармакларда 241 кеше (82,61%). Шулай ук муниципаль берәмлектә 146 пенсионер теркәлгән.

МО мурзихинское авыл жирлеге икътисади системасы үз эченә агросәнәгать комплексын, руда булмаган файдалы казылмалар, торф һәм инфраструктура тармакларын ала. Муниципаль берәмлек житештерүенең нигезен авыл хужалыгы тәшкил итә. МО мурзихинский авыл жирлеге территориясендә авыл хужалыгы житештерүенең төп юнәлешләре булып иген үсемлекчелеге тора. Мурзиха авыл жирлеге территориясендә яңа Мурзиха авылы янында ашылык склады эшли.

Мурзиха авыл жирлеге территориясендә руда булмаган файдалы

казылмалар чыгару буенча 1 карьер бар.

Торак пункт территориясендә коммуналь-склад хужалыгы объектлары юк.

Мурзиха авыл жирлеге территориясендә Мортовск участок урманчылыгының «Алабуга урманчылыгы» ГКУ урманнары урнашкан.

Торак пунктта балалар бакчасы, башлангыч мәктәп, фельдшер-акушерлык пункты, авыл мәдәният йорты, китапханә, спорт залы бар.

Торак пунктның шәһәр төзелеше эшчәнлеге территориаль планлаштыру, шәһәр төзелеше зоналаштыру, территорияне планлаштыру, архитектура-төзелеш проектлаштыру, төзелеш, капитал ремонт, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, биналарны, корылмаларны эксплуатацияләү документларын эшләүне һәм раслауны үз эченә ала.

Генераль планга ярашлы рәвештә, Мурзиха авыл жирлегенә торак фонды күләме 10,3 мең кв. м тәшкил итә, шул исәптән:

Яңа Мурзиха авылы 3,4 мең кв. м;

Иске Мурзиха авылы 5,5 мең кв. м;

Токмаш авылы 1,4 мең кв. м.

Хәзерге вакытта Мурзиха авыл жирлегенә торак фонды бары тик шәхси төзелешләр белән генә күрсәтелә.

1.3 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасының эшчәнлеге характеристикасы һәм эш күрсәткечләре

Мурзиха авыл жирлегенә транспорт системасын үстерү муниципаль берәмлек халкының тормыш сыйфатын яхшыртуның кирәкле шарты булып тора. Автомобиль юллары челтәренә булуы һәм торышы белән икътисади киңлекнең территориаль бөтенлеге һәм бердәмлеге билгеләнә. Юлларның һәм жирле әһәмияттәге инфраструктураның жәмгыятьнең социаль-икътисади ихтыяжларына туры килмәү проблемасын бәяләмәү икътисади кыенлыklarның һәм тискәре социаль процессларның бер сәбәбе булып тора.

МО Мурзихинское авыл жирлеге башка төбәкләр белән тышкы социаль-икътисади транспорт элементәсе автомобиль (индивидуаль һәм жәмәгәт)

транспорт төре белән башкарыла. Су, тимер юл һәм һава транспорты кулланылмый.

Автомобиль транспорты төп транспорт төре булып тора, аның белән тышкы һәм шәһәр эчендәге пассажирлар ташуның шактый өлеше, шулай ук йөк ташуның күп өлеше башкарыла.

Гомуми файдаланудагы автомобиль транспорты белән пассажирлар ташу 103 нче шәһәр яны муниципаль маршруты буенча башкарыла.

1.4. Торак пункт юллары челтәренең характеристикасы, юл хәрәкәте параметрлары (транспорт чаралары агымнары хәрәкәтенең тизлеге, тыгызлыгы, составы һәм интенсивлыгы, юл хәрәкәтенең торышын, автомобиль транспортынан әйләнә-тирә мохиткә экологик йөкләнешне һәм икътисади югалтуларны билгеләүче башка күрсәткечләр), юллар эчтәлегенең сыйфатын бәяләү

МО Мурзихинское авыл жирлеге транспорт инфраструктурасы автомобиль юллары белән күрсәтелә. Алар торак пункт территориясен күрше территорияләр һәм район үзәге белән бәйләләр, торак пунктның барлык торак объектларының тормыш эшчәнлеген тәмин итәләр, күп яктан торак пунктның үсеш мөмкинлекләрен билгәлиләр, алар буенча йөкләр һәм пассажирларны автомобиль белән ташу гамәлгә ашырыла. Автомобиль юллары челтәренең үсеш дәрәжәсенә күп очракта торакның тотрыклы икътисади үсешенә ирешү, жирле житештерүчеләрнең конкурентлыкка сәләтлелеген арттыру һәм халыкның тормыш сыйфатын яхшырту мәсьәләләрен хәл итү бәйле.

Мурзиха авыл жирлегенең Татарстан Республикасы районнары һәм Алабуга муниципаль районының башка торак пунктлары белән транспорт элементәсе хәзерге вакытта федераль һәм төбәк автомобиль юллары аша башкарыла.

Торак пункт территориясе буенча:

федераль әһәмияттәге Iб техник категорияле М-7 Волга(Мәскәү Владимир Түбән Новгород Казан Уфа) автомобиль юлы, аның озынлыгы торак пункт чикләрендә 6,5 км тәшкил итә, асфальт – бетон белән капланган;

V техник категорияле Төбәк әһәмиятендәге автомобиль юлы М-7 Волга Яңа Мурзиха, аның озынлығы торак пункт чикләрендә 3,57 км тәшкил итә, асфальт – бетон белән капланган.

Алабуга муниципаль районының «Мурзиха авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә җирле автомобиль юллары челтәре торак пунктларның инфраструктурасын сәнәгать житештерүе һәм агросәнәгать комплексы объектлары белән бәйләүне тәмин итүче гомуми һәм гомуми файдаланудагы булмаган юллардан тора. Автомобиль юлларының бер өлеше асфальт – бетон белән капланган, калганнары туфрак белән капланган.

Җирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары тәкъдим ителгән:

торак пунктларга керү юллары;

торак төзелешкә керү юллары;

авыл хужалыгы объектларына керү юллары;

сәнәгать объектларына керү юллары;

туризм һәм рекреация объектларына керү юллары;

сәнәгать объектларына керү юллары;

Юл хәрәкәте параметрларының төп характеристикалары булып транспорт чаралары агымнары хәрәкәте интенсивлыгы, хәрәкәт белән юлларны йөкләү коэффициенты һәм үткәрү сәләте тора.

Федераль әһәмияттәге автомобиль юлының интенсивлыгы 7 Волга 2159ед./сәг, үткәрү сәләте 5000 берәмлек/сәг тәшкил итә.

Җирле әһәмияттәге автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлыгы түбән, 30 авт./ сәгать Җирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының җитәрлек үткәрү сәләте бар.

Федераль, төбәк һәм җирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының транспорт-эксплуатация характеристикаларының тасвирламасы һәм төп күрсәткечләре 2 нче таблицада китерелә.

2 нче Таблица МО Мурзихинский авыл җирлеге чикләрендә уза торган гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының транспорт-эксплуатация

характеристикаларының тасвирламасы һәм төп күрсәткечләре

п/п	Районнар, автомобиль юллары атамалары	категория	Гомуми озынлыгы, км	Шул исәптән				Хәрәкәт полосаларының гомуми саны	Хәрәкәт полосасының киңлеге, м
				цемент-бетон	асфальт-бетон	таш, вак таш	уфрак		
Федераль әһәмияттәге автомобиль юллары									
	М-7 Волга	б	6,5		6,5			4	3,75
Төбәк әһәмиятендәге автомобиль юллары									
	М-7 Волга Яңа Мурзиха		3,57		3,57			1	3,5 –4,5
Торак пунктлар чикләрендә уза торган жирле әһәмияттәге автомобиль юллары									
	Яңа Мурзиха авылы, Үзәк урам		1,412		-		1,412	-	-
	Яңа Мурзиха авылы, Ленин урамы		1,774		-		1,774	-	-
	Яңа Мурзиха авылы, Совет урамы		0,215		-	-	0,215	-	-
	Яңа Мурзиха авылы, Захар урамы		0,427		-		0,427	-	-
	Яңа Мурзиха авылы, тыкрык		0,133		-		0,133	-	-
	Иске Мурзиха авылы, Мәктәп урамы	v	0,386		0,386			-	-
	Иске Мурзиха авылы, Яшләр урамы	v	0,933		0,933			-	-
	Иске Мурзиха		0,46		-		0,46		

	авылы, Коммунистлар урамы								
	Иске Мурзиха авылы, Елга арты урамы		0,551			-		0,551	
	Токмашка авылы, Яңа урамы		0,328			-		0,328	
	Токмашка авылы, Кызыл гвардия урамы		0,407			-		0,407	
	Токмашка авылы, Урман урамы		0,23			-		0,23	
	Токмашка авылы, Партизан урамы		0,209			-		0,209	
	Токмашка авылы, Гассар урамы		0,272			-		0,272	

МО Мурзихинское авыл жирлеге чикләрендә уза торган гомуми файдаланудагы юлларның гомуми озынлыгы буенча мәгълүматлар 3 нче таблицادا китерелгән.

3 нче Таблица МО Мурзихинский авыл жирлеге чикләрендә уза торган гомуми файдаланудагы юлларның озынлыгы

N п/п	Автомобиль юлының исеме	Озынлыгы, км
1	Гомуми файдаланудагы юлларның гомуми озынлыгы, шуларның:	17,447
2	Федераль әһәмияттәге автомобиль юллары	6,5

3	региональ һәм муниципальара әһәмияттәге юллар	3,57
4	жирле әһәмияттәге юллар	7,737

Алабуга районы юллар челтәренең тыгызлығы белән характерлана. Районда юл челтәре тыгызлығы күрсәткече 0,44 км/км² тәшкил итә, бу урамнар һәм юллар челтәренең югары тармаклануын күрсәтә. МО Мурзихинский авыл жирлеге урам-юл челтәренең гомуми озынлығы 17,447 км тәшкил итә, урам-юл челтәренең тыгызлығы 0,23 км/км².

Гомумән, МО Мурзихинское авыл жирлеге чагыштырмача үсеш алган транспорт челтәре һәм чагыштырмача уңай транспорт эшчәнлегенә мохите белән характерлана.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, транспорт системасына авыл жирлегенә территориясә буенча уза торган федераль юл зур йогынты ясый. М-7 "Волга" автоюлы буенча гамәлгә ашырыла торган хатларның шактый күләме белән бәйлә рәвештә, Мурзиха авыл жирлегенә территориясендә каралган автотрасса янында әйләнә-тирә мохит һәм халык сәламәтлегенә өчен уңайсыз фон барлыкка килә: тавышның югары дәрәжәсә, атмосфера һавасының пычрануы, автоюл янындагы туфракка тискәре йогынты. Шуңа бәйлә рәвештә М-7 Волга юлын реконструкцияләү таләп ителә.

Юл хәрәкәтендә катнашучылар тарафыннан төбәк һәм жирле әһәмияттәге юлларда экологик йөкләнеш түбән бәяләнә:

- УДС хәрәкәте һәм йөкләнеше интенсивлығының түбән кыйммәтләре;
- гомуми агымда йөк транспорт чараларының аз өлеше;
- тыгынлык ситуацияләренә булмавы.

МО мурзихинское авыл жирлегенә терәк челтәренә жирле автомобиль юлларында транспорт агымнары тизлегенә тулаем алганда юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүче зурлыкларга туры килә

Муниципаль берәмлекнең автомобиль юлларын тоту юл киёмнәрен системалы рәвештә карап тоту, аларны тиешле эксплуатация хәлендә, тәртиптә һәм чисталыкта тоту, шулай ук юл кырыен чистарту, юл япмасын чокырлы ремонтлау, юл билгеләрен, коймаларны юып чистарту, кирәк булганда,

автомобиль киёмнәрен төзекләндерү элементларын алыштыру буенча даими эш башкаруны күздә тоталар.

Эшләрен сыйфатын тикшерү килешенгән график буенча, расланган критерийларга ярашлы рәвештә муниципаль автомобиль юлларының сыйфатын бәяләүнең йомгаклау актын төзеп башкарыла.

Муниципаль берәмлекнең урам-юл челтәренең житешсезлекләренә торак пунктның урам-юл челтәре өлешендә каты япма булмау һәм жәяүлеләр хәрәкәтен тәртипкә китерү өчен кирәкле тротуарларның булмавы керә, шуның нәтижәсендә торак пункт урамнарында жәяүлеләр катнашында юл-транспорт һәлакәтенең барлыкка килү ихтималы зур.

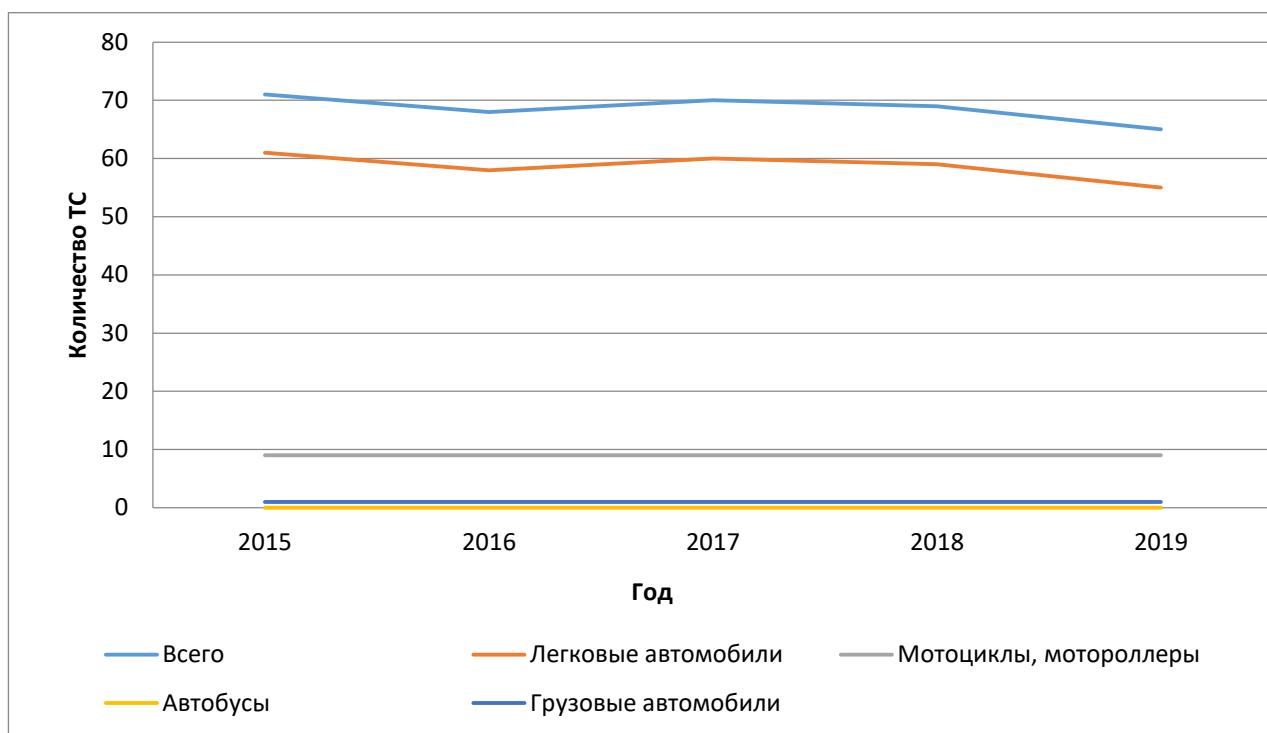
1.5. Торак пунктта транспорт чаралары паркы составын һәм автомобильләшү дәрәжәсен анализлау, парковкалар (парковка урыннары) белән тәмин ителеш

«Мурзиха авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген территориясендә транспорт чараларының актив паркын сан ягыннан һәм сыйфат ягыннан анализлау өчен Россия Федерациясегә Федераль салым хезмәте (РФ Федераль салым хезмәте) хисаплары мәгълүматлары кулланылды. 2018 ел нәтижәләре буенча торак пунктның транспорт чаралары паркының санлы характеристикалары 4 нче таблицада китерелгән. 2013-2016 елларда теркәлгән автомобильләр санының үзгәреш динамикасы 1 нче рәсемдә күрсәтелгән.

4 нче Таблица Мурзиха авыл жирлеген транспорт чаралары паркының санлы характеристикалары

Исем	Барлыгы , бер	Оешмалар милкәндә, берәмлек.	Гражданның милкәндә, берәмлек.
Транспорт чаралары, барлыгы, шул исәптән	65	2	63
жиңел автомобильләр	55	1	54
мотоцикллар, мотороллерлар	9	0	9

автобуслар	0	0	0
йөк автомобильләре	1	1	0

Рәсем 1-2015-2019 елларда теркәлгән автомобильләр саны үзгәрү графигы Мурзиха авыл жирлеге транспорт чаралары паркының сыйфат составы һәм аның динамикасы ретроспективезада 2015 елдан 2019 елга кадәр чорда 5 нче таблицада күрсәтелгән.

5 нче Таблица 2015 елдан 2019 елга кадәр чорда транспорт чаралары паркы составы

Транспорт чарасының төре	Транспорт чараларының гомуми санының өлеше, %				
	2015	2016	2017	2018	2019
Жинел	85,6	84,5	85,6	85,6	85,7
Мотоцикллар һәм мотороллерлар	13	13	13	13	13,5
Автобуслар	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Йөк машиналары	1,4	1,5	1,4	1,4	1,5

Алынган мәгълүматларга караганда, Мурзиха авыл жирлегендә

автомобильләшү дәрәжәсе 1000 кешегә 144 жиңел автомобиль туры килә. Киләчәктә район халкы кулланган ТС саны артачак.

Автотранспортны саклау торак пункт территориясендә жәлеп итү объектлары учасоклары чикләрендә, халыкның йорт яны учасокларында һәм күп фатирлы йортларның ишегалды эчендә башкарыла. Парковка урыны дефициты ачыкланмаган.

1.6 пассажирлар агымын анализлауны кертәп, гомуми файдаланудагы транспорт чараларының эш характеристикасы

Пассажирлар транспорты халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсенә мөһим элемент булып тора, анысыз жәмгыятьнең нормаль эшләве мөмкин түгел. Ул халыкның житештерү, көнкүреш, мәдәни максатлар аркасында күчәнү ихтияжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән.

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлегә территориясендә даими шәһәр яны автобус пассажирлар ташулары, шулай ук шәһәрләр арасында даими пассажирлар ташулар башкарыла.

Ике муниципаль-ара маршрут үтә торган маршрутлар булып тора:

591 нче маршрут «Алабуга – Казан - Алабуга»;

587 нче маршрут Мамадыш Яр Чаллы Алабуга шәһәренә керү белән.

103 нче муниципаль маршрут Алабуга Дюм-Дюм торак пункты пассажирлар ташуны гамәлгә ашыра, торак пункт территориясендәге тиешле тукталыш пунктларында тукталыш ясый.

Пассажирлар йөртү Алабуга муниципаль районының даими йөртү муниципаль маршрутларының расланган реестрына ярашлы башкарыла. Алабуга районы Мурзиха авыл жирлегә территориясендә даими рәвештә муниципаль автобус маршрутлары реестрына ярашлы рәвештә пассажирлар ташу белән бер ташучы ИП КАРИОНОВ Илья Сергеевич ТР шөгыльләнә.

6 нчы таблицада техника буенча мәгълүматлар китерелә-жәмәгать транспортының даими маршрутының эксплуатация параметрларына, МО мурзихинский авыл жирлегә территориясе буенча уза.

Маршрут пассажирлар ташу системасы инфраструктурасының иң мөһим

компонентларының берсе булып тукталыш пунктлары тора. Аларны пассажирлар ягыннан да, пассажирлар ташуны гамәлгә ашыручы йөртүчеләр һәм юл хәрәкәтенә башка катнашучылары ягыннан да куркынычсыз һәм уңайлы файдалану өчен жәмәгать транспорты тукталышларын төзегәндә ГОСТ Р 52766-2007 гомуми файдаланудагы автомобиль юллары таләпләрен үтәргә кирәк. Төзелеш элементлары. Халыкның төрле (шул исәптән аз хәрәкәтләнүче) төркемнәре өчен уңайлы шартларны исәпкә алып, тукталыш пунктларын төзекләндерү буенча юл хезмәтләре эшен регламентташтыручы башка норматив документларның гомуми таләпләре.

6 нчы Таблица жәмәгать транспортының даими маршрутының техник-эксплуатация параметрлары буенча мәгълүматлар

Параметрның атамасы	Параметрның кыйммәте
Маршрутның теркәлү номеры	103
Маршрутның исеме	Алабуга-Дюм-Дюм т. п.
Маршрутның озынлыгы, км	138,6
Максималь ТС саны	1
Маршруттагы ТС маркасы	ПАЗ 32054
Айлык пассажирлар агымы, мең кеше.	4,3-4,8
Айга очышлар саны	56-62
ТС норматив сыйдырышлылыгы, кеше.	38
Искәрмә-техник-эксплуатация параметрлары 2016 елда Алабуга муниципаль районының даими ташу муниципаль маршрутларының расланган реестрыннан һәм ташучылар тарафыннан бирелгән пассажирлар ташу буенча 2017 ел өчен хисаплардан алынган.	

7 нче таблицада Саклану министрлыгының тукталыш пунктларын төзекләндерү буенча мәгълүматлар китерелә «Мурзиха шәһәре авыл жирлеге».

7 нче Таблица МО мурзихинское авыл жирлеге территориясендә жәмәгать транспорты тукталышларын төзекләндерү

Исем	Юнәлештә	Автобус	Утыру	Тукталыш	Тукталыш	Яктылык	Жәяүлеләр

п/п			павильоны	мәйданчыгы	мәйданчыгы	билгесе		үтүе
	Иске Мурзиха торак пункты	Туры	+	+	+	-	+	-

Пассажи́рлар йөртү Алабуга муниципаль районының даими йөртү муниципаль маршрутларының расланган реестрына ярашлы башкарыла. Гомумән, гомуми файдаланудагы маршрут пассажир транспорты системасы куелган бурычларны үти. Проблемалар арасында уңайлылык һәм экологиклык күрсәткечләре түбән булган искергән хәрәкәтләнүче составны куллануны билгеләп үтәргә кирәк. Тукталыш объектлары гамәлдәге нормативларга туры китереп житәрлек күләмдә төзелмәгән.

1.7 жәяүле һәм велосипедта йөрү шартлары характеристикасы

Жәяүлеләр хәрәкәте иң өстенлекле корреспонденция төре булып тора, чөнки транспорт инфраструктурасына иң аз таләпләр куя, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы һәм шау-шу белән бәйле тискәре нәтижәләр тудырмый, шулай ук халыкның сәламәтлек дәрәжәсен күтәрүгә ярдәм итә. Әмма гражданның уңайлы һәм куркынычсыз хәрәкәте өчен юл хәрәкәтен оештыруның тиешле техник чараларын кулланып, урам-юл челтәрен кирәкле жәяүлеләр элементәсе белән тәмин итәргә кирәк.

МО мурзихинское авыл жирлегә урамнарының һәм юлларының күп өлеше тротуарлар һәм жәяүлеләр юллары белән тәмин ителмәгән. Торак пунктның урам-юл челтәрен заманча жәяүлеләр инфраструктурасы белән төзекләндерү берничә бурычны хәл итәргә мөмкинлек бирчәк:

куркынычсызлык һәм уңайлык дәрәжәсен күтәрү;

торак пунктларның жәяүлеләр өчен уңайлылығын тәмин итү;

торак пунктларда яшәүчеләрнең жәяүле хезмәт миграциясе сыйфатын арттыру, ягъни хезмәт кушу урыннарына күчү;

торак пункт перифериясенә үзәк районнар белән жәяүлеләр элементәсен тәмин итәргә;

социаль, көнкүрөш һәм мәдәни хезмәт күрсәтү объектларының жәяүлеләр өчөн уңайлылығын тәэмин итү;

торак пунктлар эчендә жәяүлеләр бәйләнешен арттыру;

туризмны үстөрү һәм рекреацияләү максатларында тарихи-ландшафт комплексларын жәяүлеләр маршрутлары белән тәэмин итү.

МО Мурзихинское авыл жирлеге урам-юл челтәре тышкы электр яктырту белән жиһазландырылмаган.

Велосипед хәрәкәте жәяүлеләр хәрәкәте белән бер үк өстенлекләргә ия, шулай ук зур араларга хатлар язарга мөмкинлек бирә. Торак пункт территориясендә велосипедта йөрү өчөн махсус юллар каралмаган. Велосипедчылар хәрәкәте гомуми файдаланудагы юллар буенча Юл хәрәкәте кагыйдәләренә ярашлы рәвештә башкарыла.

1.8. Йөк транспорт чаралары хәрәкәтенәң характеристикасы, коммуналь һәм юл хезмәтләре транспорт чараларының эшен, әлеге транспорт чаралары өчөн инфраструктураның торышын бәяләү

Йөк транспорты йөкләрне житештерү урыныннан куллану урынына күчөрү өчөн төп транспорт төре булып тора.

Йөк транспорты хәрәкәтенәң төп маршрутлары федераль әһәмияттәге М-7 Волга, төбәк әһәмиятендәге М-7 Волга Яңа Мурзиха автомобиль юллары һәм торак пунктларның терәк юл – урам челтәре буенча уза.

Торак пункт территориясендә йөк агымын жәлеп итүнең төп урыннары булып агросәнәгать комплексы объектлары тора. Йөкләр структурасында авыл хужалыгы житештерүе продуктлары өстенлек итә.

Юлларда йөк транспорты хәрәкәте интенсивлығы түбән һәм сәгатенә 10 автомобильдән артмый. Муниципаль берәмлектә Транспорт һәм экологик хәлгә бу ташулар зур йогынты ясамаган.

1.9. Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы дәрәжәсен анализлау

Юл-транспорт һәлакәтләре турындагы мәгълүматларны һәрьяклап анализлау юл хәрәкәте иминлеген оештыру һәм тәэмин итү буенча эшнең иң мөһим өлешләреннән берсе булып тора.

Бүгүнгө көндө автомобиль юлларында авариялар проблемасы транспорт чаралары паркының артуы, юл-транспорт инфраструктурасының юл хэрэкәтендә катнашучыларның ихтыяжларына туры килмәве һәм машина йөртүчеләрнең дә, жәяүлеләрнең дә бик түбән дисциплинасы белән бәйле рәвештә аеруча кискенләшә.

Хәзерге вакытта торақ пунктларның юлларында һәм урамнарында, шулай ук региональ һәм федераль әһәмияттәге трассаларда юл хэрәкәте иминлеген тәэмин итү, юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү һәм аларның нәтижәләренең авырлығын киметү транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерүнең актуаль бурычларының берсе булып тора.

Авариялелек статистикасын анализлау өчен башлангыч мәгълүматлар буларак РФ Юл хэрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча Баш идарәсе (ЮХИДИ) рәсми авариялелек статистикасы мәгълүматлары, РФ Эчке эшләр министрлығы тарафыннан бирелгән ачык мәгълүматлар кулланылды.

Алабуга районы буенча өч ел эчендә аварияләрнең гомуми статистикасы 8 нче таблицада күрсәтелгән.

8 нче Таблица – 2015-2017 елларда Алабуга районында юл-транспорт һәлакәтләре статистикасы

Гомуми мәгълүматлар	2015 ел.	2016 ел.	2017 ел.
Исәп-хисап юл-транспорт һәлакәтләре саны, берәмлекләр	110	99	140
Үлгән, кеше	14	9	12
Яраланган, кеше	175	148	188
Социаль. 100 мең кешегә үлү куркынычы	16	10	14
Нәтижәләренең авырлығы, %	8	6	6

2016 елда 2015 елга карата барлык күрсәткечләр кимегән. Әмма 2017 елда 2016 елга карата барлык күрсәткечләр артты

2017 елда 100 мең кешегә 14 кеше һәлак булган. 2017 елда юл-транспорт һәлакәтендә һәлак булганнарның зыян күрүчеләрнең гомуми санының өлеше

(үлгәннәр һәм яраланганнар) буларак исәпләнгән нәтижәләр авырлығы 6 процент тәшкил итә. Шулай итеп, 2017 елда Алабуга районы юлларында аварияләр шактый түбән дәрәжәдә булган дигән нәтижә ясарга була.

2017 елда Мурзиха авыл жирлегә территориясендә 3 исәпкә алынган юл-транспорт вакыйгасы булган: 1 жәяүлегә бәрелү, 2 бәрелеш. Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә 0 кеше һәлак була, 1 кеше яралана. 2017 елда 100 мең кешегә 14 кеше һәлак булган. Шулай итеп, 2017 елда Алабуга районы юлларында аварияләр шактый түбән дәрәжәдә булган дигән нәтижә ясарга була.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, барлык юл-транспорт һәлакәтләре федераль әһәмияткә М-7 Волга автоюлында теркәлгән.

Юл-транспорт һәлакәтләренең сәбәпләре һәм шартлары арасында түбәндәгеләрне аерып карарга мөмкин::

юл хәрәкәтендә катнашучыларның түбән дәрәжәдәге дисциплинасы;

юл япмасының канәгатьләнәрлек булмаган хәле;

тизлек режимын бозу.

Аварияләлек белән хәлнең начарлану куркынычы һәм юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү проблемасы булу сәбәпле, озак вакытлы стратегияне эшләү һәм гамәлгә ашыру, барлык кызыксынган хезмәтләр һәм халык, жирле үзидарә органнары тырышлыкларын координацияләү таләп ителә. Килеп туган проблеманың кискенлеген киметү максатыннан программа-максатлы ысулны куллану:

юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү;

юл шартлары аркасында зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү, шулай ук юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булучылар санын киметү буенча чаралар комплексын гамәлгә ашыру.

Юл-транспорт аварияләлеге проблемаларын нәтижәле хәл итү һәм аның күрсәткечләрен киметү өчен юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча чараларны системалы гамәлгә ашыруны дәвам итү һәм аларның финанс ресурслары белән

тээмин ителүе кирәк.

«Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 28.06.2014 елның 172-ФЗ номерлы Федераль закон жирле үзидарә дәрәжәсендә муниципаль берәмлекләрдә юл хәрәкәте иминлеген тиешле дәрәжәдә тээмин итү мәсьәләләрен хәл итүнең программа-максатлы ысулын гамәлгә ашыру коралы буларак максатчан муниципаль программаны билгели. Бәян ителгәннәрне исәпкә алып, махсус муниципаль программа кысаларында юл хәрәкәте иминлеген тээмин итү өлкәсендә эшне дәвам итүнең актуальлеге һәм нигезле кирәклегә турында нәтижә ясарга мөмкин.

1.10. Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә, куркынычсызлыкка һәм сәламәтлеккә тискәре йогынтысын бәяләү

Автомобиль транспорты һәм автотранспорт комплексы инфраструктурасы әйләнә-тирә мохитне пычратуның төп чыганаclarына карый.

Һава бассейнының югары пычрануының төп сәбәбе-автотранспорт күләменең артуы, аның тузганлыгы һәм сыйфатсыз ягулыгы.

Эчке яну двигательләренең газлары зарарлы матдәләр һәм кушылмалар, шул исәптән канцерогеннар да үз эченә ала. Нефть продуктлары, шиналарның тузган продуктлары, тормоз япмалары, юл япмаларының бозлавыгына каршы кулланыла торган хлоридлар юл яны полосаларын һәм су объектларын пычрата.

Эчке яну двигательләренең төп компоненты (шушы тавыштан тыш) углерод оксиды (угар газы) кеше, хайваннар өчен куркыныч, концентрациясенә бәйле рәвештә төрле дәрәжәдә агулануга китерә. Автомобильләр һәм пычраткыч матдәләр катнашмалары үзара тәэсир иткәндә, һавада яңа, агрессив матдәләр барлыкка килергә мөмкин. Автомобиль юлларына якин территорияләрдә су, туфрак һәм үсемлекләр берничә канцероген матдә йөртүче булып тора. Биредә яшелчә, жиләк-жимеш үстерергә һәм үләннәрне хайваннарга ашатырга ярамый.

Автотранспортның әйләнә – тирә мохитне пычратуга тискәре

йогынтысын киметү буенча эшнең бер юнәлеше булып альтернатив ягулыкны-кысылган һәм сыекландырылган газны куллануны тагын да киңәйтү, юлларны төзекләндерү, двигательләрнең эшен контрольдә тоту тора.

Гигиена нормативларына туры килмәгән һава пробаларының 50% тан артыгын автомагистральләрдә сайлап алынган пробалар тәшкит итә.

Алабуга районы автомагистральләрендә стационар күзәтү постлары юк.

1.11. Торак пунктның транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыруның булган шартлары һәм перспективалары характеристикасы

Муниципаль берәмлекнең үсеш юнәлешен билгеләгәндә «Мурзиха авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә генераль планы белән Татарстан Республикасының, Алабуга муниципаль районының социаль-икътисади үсеш программалары, төбәк һәм федераль тармак программалары исәпкә алынды.

Алабуга муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы һәм Мурзиха авыл жирлегенә генераль планы исәпләнгән вакытка кадәр чорда жирлек территориясендә сәнәгать житештерүен үстерүне күздә тотмый.

Алабуга муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы чараларына ярашлы рәвештә, Мурзиха авыл жирлегенә Авыл хужалыгы житештерүенә булган юнәлешләрен алга таба үстерү планлаштырыла.

Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл жирлегенә генераль планы составындагы «Мурзиха авыл жирлегенә транспорт инфраструктурасын үстерү» бүлегенә төп максаты-халыкның ихтыяжларына туры китереп, жирлек икътисадының нәтижеләлеген һәм көндәшлеккә сәләтлелеген арттырып, кирәкле техник торышын, үткәрү сәләтен, куркынычсызлыгын һәм юл челтәренә тыгызлыгын тәмин итеп, автомобиль юлларын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар эшләү.

1.12. Транспорт инфраструктурасының эшләве һәм үсеше өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү

МО Мурзихинское авыл жирлегенә транспорт инфраструктурасының эшләве һәм үсеше:

Россия Федерациясенен шәһәр төзелеше кодексы;

- «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Юл хәрәкәте иминлегенә турында» 1995 елның 10 декабрендәге 196-ФЗ номерлы Федераль закон белән;

РФ Хөкүмәтенен 1993 елның 23 октябрендәге 1090 номерлы «юл хәрәкәте кагыйдәләренә турында» карары;

Алабуга районы муниципаль берәмлегенен территорияль планлаштыру схемасы 21.12.2010 по 20-14/17538;

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл җирлегенен генераль планы, Мурзиха авыл җирлеге Советы тарафыннан расланган 20.10.2016 по 48.

«Мурзиха авыл җирлеге» МБ транспорт инфраструктурасының эшләве һәм үсеше өчен кирәкле норматив-хокукый база формалаштырылган.

1.13. Транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү

«Мурзиха авыл җирлеге» МБ транспорт инфраструктурасын финанслау расланган федераль һәм муниципаль программаларга ярашлы рәвештә башкарыла.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 20.12.2013 ел, № 1012 карары белән «2014 – 2022 елларга Татарстан Республикасы транспорт системасын үстерү» муниципаль программасы расланды (25.12.2017 ел редакциясе). Әлегә программа кысаларында «Мурзиха авыл җирлеге» МО территориясендә транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар каралмаган.

Татарстан Республикасы Алабуга районы Мурзиха авыл җирлеге Советы тарафыннан «Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Мурзиха авыл җирлегенен 2024 елга һәм 2025 һәм 2026 еллар план чорына бюджеты турында» 18.12.2023 № 97 карары расланды.

Карар кысаларында:

төзеклэндерү кысаларында шәһәр округлары һәм торак пунктлары чикләрендә автомобиль юллары һәм инженерлык корылмалары төзү һәм тоту; урам яктырту.

Финанслау чыганакалары булып еллар буенча жирле бюджет акчалары тора:

- 2019 ел 6,0 мең сум.;
- 2020 ел, – 6,0 мең сум.;
- 2021 ел, – 6,0 мең сум.;
- 2022 ел, – 6,0 мең сум.;
- 2023 ел, – 6,0 мең сум.;
- 2024 ел, – 6,0 мең сум.;
- 2025 ел, – 6,0 мең сум.;
- 2026 ел, – 6,0 мең сум.;

2. Муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжын, халыкның хәрәкәт күләмен һәм характерын үзгәртүне һәм йөкләр ташуны фаразлауны эшләү

2.1. Торак пунктның социаль-иқтисади һәм шәһәр төзелеше үсеше фаразы

Республиканың муниципаль районнарына һәм республика әһәмиятендәге шәһәрләренә карата демографик сәясәтне, шул исәптән халык санын фаразлауны Татарстан Республикасы Иқтисад министрлыгы билгели. Алабуга районы шәһәр һәм авыл жирлекләре буенча халык саны фаразы Алабуга муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы кысаларында Татарстан Республикасы Иқтисад министрлыгы тарафыннан бирелгән Алабуга районы халкының гомуми саны фаразын исәпкә алып башкарылган.

Демографик фаразларга ярашлы, Мурзиха авыл жирлегендә даими яшәүчеләрнең саны беренче чиратта (2020 ел) 455 кеше тәшкил итәчәк, исәпләнгән вакытка (2035 ел) 465 кеше тәшкил итәчәк.

Халыкның хезмәт күрсәтү учреждениеләренә ихтыяжын канәгатьләндерү максатыннан, фаразланган характеристикаларны һәм социаль нормаларны

исәпкә алып, барлык халык өчен хезмәт күрсәтү объектларының мөмкинлеген тигез шартларда тәмин итү максатыннан, Генераль план буенча түбәндәге чаралар тәкъдим ителә.

Беренче чиратта (2020 елга кадәр):

балалар бакчасының куәтен өстәмә рәвештә 6 урынга арттыру;

Иске Мурзиха авылында 100 кв. м сәүдә мәйданында сәүдә предприятиеләре төзү каралган. Озак вакытлы перспективага (2021-2035 еллар) федераль әһәмияттәге М-7 Волга автомобиль юлы участогын реконструкцияләү планлаштырыла.

Агросәнәгать секторын үстерү максатларында Генераль планда түбәндәге чаралар карала:

Яңа Мурзиха авылы янында урнашкан эшләми торган ашлык агымы территориясенә бер өлешен житештерү объектларын урнаштыру өчен территория итеп һәм территориянең бер өлешен махсус билгеләнештәге яшелләндерү өчен үзгәртеп эшләтү;

яңа Мурзиха авылы янында урнашкан тирес саклау территориясен махсус билгеләнештәге яшелләндерү өчен үзгәртеп кору;

Яңа Мурзиха авылы янында урнашкан эшләми торган ашлык агымы территориясенә бер өлешен житештерү объектларын урнаштыру өчен территория итеп һәм территориянең бер өлешен махсус билгеләнештәге яшелләндерү өчен үзгәртеп эшләтү;

2.2. Торак пунктның транспорт ихтыяжы, халык хәрәкәте күләме һәм характеры һәм торак пункт территориясендә булган транспорт төрләре буенча йөкләр ташу фаразы

Авыл жирлегендә чагыштырмача тотрыклы демографик хәл Мурзиха авыл жирлегенә территориясендә транспорт ихтыяжының, халыкның хәрәкәт итү күләменә һәм характерының зур үзгәрешләре исәпләнгән чорда булмагач дигән нәтижә ясарга мөмкинлек бирә.

Автомобиль транспортының хәзерге инфраструктурасы хәл ителә торган бурычларны үти, әмма уртача характеристикаларга ия (УДСНЫ

төзеклэндерүнең түбән дәрәжәсе һәм юл япмасының торышы; кайбер урамнарның йөрү өлешләренең житәрлек киңлеге юк; табигый киртэләр аша күпер корылмалары житмәү; һ.б.).

2.3. Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше фаразы

Халыкның транспорт ихтыяжы белән бәйле тотрыклы хәл Мурзиха авыл жирлегендә транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасында зур үзгәрешләр кертми.

Татарстан Республикасы һәм Алабуга муниципаль районы СТПЛАРЫ нигезендә авыл жирлеге территориясендә тимер юл, һава һәм су транспорты төрләрен үстерү буенча чаралар планлаштырылмаган.

2.4. Торак пунктның юл челтәре үсеше фаразы

Тикшерелә торган территориянең транспорт инфраструктурасын үстерү максаты булып муниципаль берәмлекнең икътисади активлыгы үсеше өчен шартлар тудыру, транспорт хезмәтләре спектрын киңәйтү хисабына халыкның тормыш сыйфатын яхшырту, транспорт-логистика инфраструктурасын камилләштерү тора.

Алабуга муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы беренче чиратта (2020 елга кадәр) 2,7 км озынлыктагы V техник категорияле «Яңа Мурзиха авылы янындагы биотермик чокырга керү» жирле әһәмияттәге автомобиль юлын төзү планлаштырылган.

«Мурзиха авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең генераль планы белән яңа торак төзелеше мәйданчыкларында урамнар һәм юллар төзү һәм Мурзиха авыл жирлеге составына керүче торак пунктларның торак төзелеше территориясендә урамнарны һәм юлларны реконструкцияләү тәкъдим ителә.

2.5. Автомобильләшү дәрәжәсен, юл хәрәкәте параметрларын фаразлау

Татарстан Республикасы торак пунктлары өчен автомобильләшү дәрәжәсе фаразы Татарстан Республикасы шәһәр төзелеше проектлаштыруның Республика нормативларында бар. Прогноз мәгълүматлары нигезендә, 2035 елга кадәрге Озак вакытка Мурзиха авыл жирлеге муниципаль берәмлеге

халкының шәхси жиңел автомобильләр белән тәэмин ителеше:

2020 елда мең кешегә 110 жиңел автомобиль туры килә;

2035 елда мең кешегә 155 жиңел автомобиль туры килә.

Юл хәрәкәте параметрларын билгеләү юлда авариялелекне киметү буенча чараларны билгеләүдә, шулай ук юл чатында юл хәрәкәтен көйләүне камилләштерүдә аерылгысыз өлеш булып тора. Юл хәрәкәтенең төп параметрларына транспорт чараларының хәрәкәт интенсивлыгы һәм транспорт агымының тыгызлыгы керә.

Хәзерге хәлне һәм социаль-иқътисади үсешнең барлыкка килгән трендларын, шулай ук халыкның автомобильләшү дәрәжәсен арттыруны анализлау исәпләнгән вакытка юл хәрәкәте параметрлары 20% тан артмаячак дигән нәтижә ясарга мөмкинлек бирә.

2.6. Юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күрсәткечләрен фаразлау

2017 елда Мурзиха авыл жирлегендә 3 юл-транспорт һәлакәте теркәлгән, нәтижәдә 0 кеше һәлак булган һәм 1 кеше жәрәхәтләнгән.

Киләчәктә түбәндәге сәбәпләр аркасында хәлнең начарлануы ихтимал:

халыкның даими рәвештә арта барган мобильлеге;

масса күләми гытибарсызлык таләп юл хәрәкәте куркынычсызлыгы хәрәкәт катнашучылары ягыннан;

автомобиль юлларының канәгәтләнәрлек булмаган торышы;

юл хужалыгының техник дәрәжәсе житәрлек түгел;

юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларының камил булмавы.

Хәлнең тискәре үсешенә юл куймас өчен, кирәк:

Мурзиха авыл жирлеге торақ пунктларының гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында һәм урам-юл челтәрендә юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүнең заманча системасын булдыру;

хокукый аңны күтәрү һәм халык арасында, шул исәптән балигъ булмаганнар арасында куркыныч тәртипне кисәтү;

юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемаларын һәм проектларын эшләү һәм алар күздә тоткан чараларны гамәлгә ашыру хисабына юл хәрәкәтен

оештыру дәрәжәсен арттыру.

Әгәр исәпләнгән вакытта әлеге чаралар гамәлгә ашырылса, юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күрсәткечләре фаразы уңай.

2.7. Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысын фаразлау

Транспорт инфраструктурасының әйләнә тирә мохиткә транспортның зарарлы йогынтысын киметү өлкәсендәге бурычлары булып:

транспортның кеше сәламәтлегенә зыянлы йогынтысын киметү, барлык транспорт төрләрендә экспозицияләр, чыгарулар һәм ташлаулар күләмен, калдыклар санын киметү хисабына;

транспорт чараларының экологик чиста ягулык төрләренә күчү мотивациясе.

Транспортның әйләнә тирә мохиткә зыянлы йогынтысын һәм барлыкка килгән зыянны киметү өчен кирәк:

транспортның һава һәм су мохитенә һәм кеше сәламәтлегенә экологик куркынычсыз транспорт төрләрен куллану хисабына зыянлы йогынтысын киметү;

ягулык-энергетика ресурсларының альтернатив чыганаclarында (нефть чыганагы булмаган) эшләүче транспорт чараларын куллануны стимуллаштырырга.

Автотранспорт чаралары саны арту һәм автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлыгы арту шартларында транспорт-юл комплексының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын киметү өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру күздә тотыла:

бозга каршы материалларның тискәре йогынтысын киметү өчен, бигрәк тә кышкы чорда, гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын тотуның яңа ысулларын эшләү һәм кертү;

автомобиль юлларын әйләнә-тирә мохитне зарарлы тәэсирләрдән саклау чаралары белән төзекләндерү, шул исәптән тавыш тәэсирен киметү һәм тирә-як территорияләрне пычрату өчен автомагистральләр буйлап ясалма һәм

үсемлекләр киртэләрен куллану.

Гомумән алганда, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысының кимүе фаразлана, беренче чиратта, экологик чистарак транспорт чараларын һәм транспорт инфраструктурасын төзекләндерү материалларын куллануга күчү хисабына. Экологик хәлне яхшырту шулай ук агросәнәгать предприятиеләренә һәм производстволарының бер өлешен торак төзелешләрдән Аерылган зоналарга чыгаруга һәм автомобиль юлларын һәм торак пунктны тоту буенча эшләр хисабына тискәре йогынтыны нивелирлауга юнәлдерелгән чаралар үткәру хисабына планлаштырыла.

3. Транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципаль вариантлары һәм аларны транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча зурайтылган бәяләү, аннан соң гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән вариантны сайлау

Территориаль планлаштыру документында Татарстан Республикасы һәм Алабуга муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш стратегияләре белән социаль-икътисадый үсешнең өч төп сценарие карала.

Төп сценарий икътисадның тотрыклы, планлы үсешен күздә тоту, үсеш темплары район өчен уңай. Тулаем территориаль продуктның (ВТП) тупланган үсеш темпы 2015 елдан 2030 елга кадәр дөнъяның уңай икътисади хәле фонунда 1,7 тапкыр арту белән фаразлана. Житештерү-сәнәгать тибындагы махсус икътисади зонаны (ППТ МИЗ) үстерү хисабына предприятиеләр хезмәткәрләре саны 2015 елдан 2030 елга кадәр 15% ка артачак. Халык саны да тотрыклы үсә, һәм 2030 елга 97,3 мең кешегә житәчәк.

Район территориясенә туристлар агымы арта, еллык динамикасы 5-6%, районның бизнес өчен инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арта. Районның икътисади үз-үзен тәэмин итү дәрәжәсе 0,55-0,81% үсеш белән фаразлана. Гомумән, төп үсеш сценарие барлык куелган бурычларны һәм инвестиция проектларын тормышка ашыруны күздә тоту.

Оптимистик сценарий дөнъякүләм икътисади хәлнең яхшыру

тенденцияләренә нигезләнә, Алабуга муниципаль районы икътисадының динамик үсешә белән характерлана.

Тулаем территориаль продукт югарырак темплар белән арта, 2030 елда тупланган үсеш темпы 2015 елга карата 1,9% тәшкит итәчәк. Сәнәгать, авыл хужалыгы актив үсеш ала, интенсив торак төзелешә алып барыла. 2030 елга район халкы 100,4 мең кешегә житә. Халыкның тормыш сыйфаты яхшыра.

Спорт белән даими шөгылләнүчә халык дәрәжәсә елдан – ел 3 4% ка арта һәм 2030 елга 56% ка житә. Халыкның керемнәре 2030 елга 2,3 тапкыр артачак. Бюджет керемнәре арта, район инфраструктурасы яңартыла, бу туризм үсешенә ярдәм итә. 2030 елга туристлар агымы 3,4 тапкыр арта. «Алабуга» махсус икътисади зонасы үсешен дәвам итә, предприятиеләр саны һәм хезмәткәрләр саны арта, вак һәм урта производстволар үсеш ала. Кече һәм урта бизнесның ВТПДА өлешә 2030 елда 35% ка житә, әмма икътисадның төп хәрәкәт итүчә көчә булып эшкәртү сәнәгәтә эре предприятиеләре кала.

Инерцион сценарий дөнья икътисадының тышкы факторларының зур йогынтысын күздә тотта, районның икътисади үсешә темплары түбән. Тулаем территориаль продукт үсә, ләкин күпкә түбән темпларда. Предприятиеләр авырлыклар кичерүен дәвам итә. Импорт чимал белән бәйлә кайбер производстволарны ябу мөмкин. ВТПДА кече һәм урта бизнес өлешә кими. Эшсезлек дәрәжәсә югары дәрәжәдә, һәм 2020 елдан гына кимү фаразлана. Районның үз-үзен тәмин итү дәрәжәсә түбән саклана. Муниципаль программаларны тулысынча тормышка ашыру өчен бюджетның үз акчалары житми. Әмма туризм үсешә дәвам итә, туристлар агымы 2030 елга шәһәрнең индә барлыкка килгән тотрыклы бренды ярдәмендә 1,8 тапкыр артачак. Инвестицияләр күләмә кими. Татарстан Республикасының гомуми күләмендә инвестицияләр өлешә якынча 5 процент дәрәжәсендә саклана, 2030 елга 5,7 процентка кадәр арту белән, «Алабуга»ППТ МИЗ үсешә нәтижәсендә.

«Мурзиха авыл жирлегә» оборона министрлыгында гамәлгә ашыру өчен иң рациональ транспорт инфраструктурасын үстерүнең база сценарие булып тора.

4. Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамэлгә ашыру өчен тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чаралар (инвестицион проектлар) исемлеге, транспорт объектларының техник-икътисади параметрлары, чараларны гамэлгә ашыру чираты (инвестицион проектлар)

4.1. Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше фаразы

Тимер юл, һава һәм су транспорты буенча МО мурзихинское авыл жирлеге транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар жирле бюджет акчалары житмәү һәм әлеге юнәлешләрне үстерү перспективалары булмау сәбәпле планлаштырылмый.

4.2. Гомуми файдаланудагы транспортны үстерү, транспорт-күчмә узеллар булдыру буенча чаралар

Хәзерге вакытта гомуми файдаланудагы автомобиль пассажир транспорты белән халыкка хезмәт күрсәтү системасы МО мурзихинское авыл жирлеге халкының транспорт хезмәтләренә ихтыяжын канәгатьләндерә.

Автомобильләшү дәрәжәсе арту шартларында жәмәгать транспортының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын киметү өчен хәрәкәт итүче составның альтернатив ягулык төрләренә күчү кирәк. Хәзерге вакытта «автомобиль, тимер юл, диңгез, елга, авиация транспорты һәм махсус билгеләнештәге техника буенча аерым подпрограммаларга бүленеп газ-мотор техникасын кертү» дәүләт программасы эшләнгән, аның кысаларында экологик күрсәткечләре югары булган транспорт техникасын өстенлекле куллануны икътисади стимуллаштыру планлаштырылган.

Табигатьтә тикшерүләр күрсәткәнчә, тикшерелә торган муниципаль берәмлек территориясендә тукталыш пунктларын тышкы электр яктырту линиясе төзелеше рәвешендә норматив хәлгә китерү буенча чаралар комплексы үткәрергә кирәк.

Тукталыш пунктларын төзекләндерү буенча чаралар ГОСТ Р 52766-2007

гомуми файдаланудагы автомобиль юллары нигезендә үткәрелергә тиеш. Төзелеш элементлары. Гомуми таләпләр.

4.3. Жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар, шул исәптән бердәм парковка киңлеген үстерү

Хәзерге вакытта МО мурзихинское авыл жирлеге территориясендә жиңел автомобиль транспорты өчен транспорт инфраструктурасы объектлары федераль һәм төбәк әһәмиятендәге юлларда, шулай ук торак пунктларның терәк урам-юл челтәрендә урнашкан.

Авыл жирлегенә генераль планында юл сервисы объектларын төзү каралмаган.

Сайланган проектлау варианты кысаларында жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктура үсешенә төп юнәлеш булып бердәм парковка киңлеген булдыру һәм нәтижәле эшләве тора.

Автотранспортны саклау, нигездә, предприятиеләр участоклары чикләрендә һәм поселок халкының йорт яны участкаларында башкарыла. Авыл жирлегенә булган парковка киңлеген бәяләгәндә парковклар дефициты ачыкланмаган.

4.4. Йөк транспорты, Коммуналь һәм юл хезмәтләренә транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар

Алабуга муниципаль районының стратегик планлаштыру документларында «Мурзиха авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә авыл хужалыгы объектларына керү юлларын төзү рәвешендә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары челтәренә йөк транспорты өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар каралган. Каралган чаралар йөк ташуның куркынычсызлыгын һәм экологик яктан чисталыгын тәэмин итәчәк.

Әлеге чаралар әлеге ПКРТИНЫҢ 4.6 бүлегенә кысаларында тасвирланган.

4.5. Торак пункт юллар челтәрен үстерү буенча чаралар

Муниципаль берәмлек территориясеннән гомуми файдаланудагы юллар челтәрен үстерү максатларында территориаль планлаштыру документлары

белән түбәндәге чаралар тәкъдим ителә:

федераль әһәмияттәге автомобиль юлы участогын реконструкцияләү 7 Волга I техник категория параметрларына кадәр озынлығы 6,5 км;

жирле әһәмияттәге автомобиль юлы төзелеше яна Мурзиха авылы янындагы биотермик чокырга керү юлы озынлығы 2,7 км.

5. Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларны (инвестицион проектларны) финанслау күләмен һәм чыганакларын бәяләү

Конкрет объекттагы чаралар исемлеге проект-смета документациясе эшләнгәннән соң җентекләп тикшерелә. Чараларның бәясе, инде үткәрелгән шундый ук чараларның бәясенә нигезләнеп, якынча билгеләнгән.

Программа чараларын гамәлгә ашыру МО мурзихинское авыл жирлегә бюджеты акчалары хисабына һәм өстәмә финанслау чыганакларын җәлеп итеп башкарыла. ПКРТИ составына керүче чараларны финанслауның еллык күләме муниципаль берәмлекнең Чираттагы финанс елына бюджетын эшләгәндә билгеләнә.

Программа чарасын гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс чараларының гомуми күләме 12 794,0 мең сум тәшкил итә.

Программаны гамәлгә ашыру чыгымнары турында мәгълүмат 9 нчы таблицада күрсәтелгән.

9 нчы Таблица чараларны финанслау күләмен һәм чыганаclarын бәяләү

N п/п	Чараның исеме	Финанслау күләме, мең сум.						Финанслау чыганаclarы
		2019	2020	2021	2022	2023	2024-2035	
1	Тукталыш пунктларын норматив хәлгә китерү буенча чаралар							Федераль бюджет
2	Федераль әһәмияттәге М-7 «Волга " автомобиль юлы участогын реконструкцияләү						1 170,0	Федераль бюджет
3	Яңа Мурзиха авылы, Совет һәм Захаров урамнары	1 827,0						Төбәк бюджеты
4	Яңа Мурзиха авылы, Ленин урамы		1 827,0	1 827,0				Төбәк бюджеты
5	Иске Мурзиха авылы, Коммунистик урамы				1 827,0			Төбәк бюджеты
6	Токмашка авылы, Кызыл гвардия урамы						2 441,0	Төбәк бюджеты
7	Иске Мурзиха авылы, Коммунистик урамы					1 827,0		Төбәк бюджеты
8	Юл билгеләрен урнаштыру буенча эшләрен башкару	6,0	6,0			6,0		Жирле бюджет
9	Торак пунктның юл-күпер хужалыгын норматив хәлгә китерү			6,0	6,0		18,0	Жирле бюджет
Барлығы:		1 833,0	1 833,0	1 833,0	1 833,0	1 833,0	3 629,0	-
шул исәптән финанслау чыганаclarы кисәкләрендә):		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 170,0	Федераль бюджет
		1 827,0	1 827,0	1 827,0	1 827,0	1 827,0	2 441,0	Төбәк бюджеты
		6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	18,0	Жирле бюджет
Нибары		12 794,0						

5. Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамэлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларны (инвестицион проектларны) финанслау күләмен һәм чыганаclarын бәяләү

Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамэлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларның (инвестицион проектларның) нәтижәлелеген бәяләү «Мурзиха авыл жирлеген» МБ транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләр (индикаторларын) база күрсәткечләр белән чагыштыру нигезендә үткәрелде. Төп максат күрсәткечләр итеп транспорт инфраструктурасының булган торышын характерлаучы күрсәткечләр кабул ителгән.

Муниципаль берәмлекнең юл челтәренең торышын яхшыртуның социаль-икътисади эффекты түбәндәгечә белдерелә:

юл йөрү уңайлылыгын һәм уңайлылыгын арттыру, юл-транспорт һәлакәтләр куркынычын киметү, юллар челтәренең сыйфат күрсәткечләр яхшырту хисабына;

уртача хәрәкәт тизлеген арттыру аша вакытны экономияләү;

гражданнар өчен дә, муниципаль берәмлек предприятиеләр һәм оешмалары өчен дә транспорт ташуга чыгымнарны киметү;

пассажирларны даими маршрутлар буенча автомобиль транспорты белән йөрткәндә транспорт хезмәтләр күрсәтүнең сыйфатын һәм уңайлылыгын тәэмин итү.

Программаны гамэлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү аның отчет чорында үтәләше нәтижәләр буенча һәм гомумән программаны гамэлгә ашыру тәмамланганнан соң башкарыла. Баһалау критерийлары булып: нәтижәлелек, нәтижәлелек, финанс үтәләше тора.

Эффективлык программаны гамэлгә ашыру процессында ирешелгән нәтижәләр һәм аны гамэлгә ашыру белән бәйлә финанс чыгымнары нисбәтен чагылдыра. Нәтижәлелек программаның максатчан күрсәткечләрнең планлы

кыйммэтлэрэнэ ирешү дэрэжэсен чагылдыра. Финанс башкару программаны гамэлгэ ашыру белэн бэйле чын финанс чыгымнары һәм чираттагы финанс елына расланган ассигнованиелэр нисбәтен чагылдыра.

10 нчы таблицада «Мурзиха авыл жирлеге» Оборона министрлыгының транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү һәм реконструкцияләү буенча ПКРТИ чараларын гамэлгэ ашыруның нәтижәлелеген бәяләү өчен төп максатчан күрсәткечләрнең кыйммәтләре күрсәтелгән.

10 нчы Таблица автомобиль транспорты өчен транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре, алар проектның максатларына ирешүне һәм бурычларын хәл итүне чагылдыра

Күрсәткеч	Берәмлек үлчәүләр	Төп мәгънәсе 2017 ел.	Прогнозлы чор, ел
Жирле әһәмиятгә гомуми файдаланудагы юлларның озынлыгы	км	7,737	10,437
УДС тыгызлыгы	км/км ²	0,23	0,28

7. Институциональ үзгәртеп корулар, транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендәге эшчәнлекне хокукый һәм мәгълүмати тәмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр

Әлеге эшнең 1 бүлеген эшләү кысаларында «Мурзиха авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә икътисадый, сәяси, хокукый һәм социаль институтлар системасының эшчәнлек шартларына анализ ясалды, хужалык эшчәнлегенң формаль һәм формаль булмаган шартлары хужалык итүнең базар шартларына туры килүен күрсәтте. Милек мөнәсәбәтләре гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә жайга салынган: шәхси сектор булдырылган; базар тибындагы учреждениеләр һәм оешмалар (коммерция банклары, инвестиция фондлары һ.б.) формалаштырылган; халык хужалыгы белән идарә итү системасында административ рычагларны икътисади, беренче чиратта бюджет һәм салым рычаглары белән уңышлы алыштыру бара. Эшмәкәрлек һәм конкуренция үсеш ала, хужалык субъектлары арасында ирекле килешү нигезендә яңа базар структуралары формалаша. Гамәлдәге норматив-

хокукий база социаль-икътисади сәясәтне нәтижәле тормышка ашырырга һәм шуның белән һәр өлкәдә дә, комплекста да муниципаль берәмлекнең динамик үсеше өчен шартлар тудырырга мөмкинлек бирә. Жирле үзидарә органнары алып барган сәясәт халыкның гамәлдәге хакимияткә ышаныч дәрәжәсен арттыруга, һәм шуның белән инвестиция климатын яхшыртуга һәм эшмәкәрлекне активлаштыруга юнәлдерелгән.

Шулай итеп, МО территориясендә институциональ үзгәртеп корулар үткәрү ихтыяжы юк. Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашырганда үзара бәйләнешләр характерын үзгәрешсез калдыру күздә тотыла.